

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 19.10.2020 г.
JOIN(2020) 16 final

СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно изпълнението на плана за действие за военната мобилност от юни 2019 г.
до септември 2020 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Инициативата за военната мобилност е от ключово значение за бързите и безпроблемни придвижвания на военнослужещи, материални средства и оборудване в ЕС и извън него за извършване на рутинни дейности, както и по време на кризи и конфликти. Тя е важна също така и в условията на кризата с COVID-19, тъй като засилва цялостната готовност и устойчивост на Съюза. Освен това тя има потенциала да допринесе за икономическото възстановяване на критични сектори на ЕС, като отбрана и транспорт, след пандемията, и по-конкретно чрез публични инвестиции.
2. На 10 ноември 2017 г.¹ беше даден ход на инициативата за военната мобилност и тя беше доразвита в Плана за действие на ЕС за военната мобилност (наричан по-нататък „План за действие“) от 28 март 2018 г.². Тя разглежда три основни области — транспортна инфраструктура, нормативни и процедурни въпроси и други междусекторни въпроси, чрез насърчаване на полезни взаимодействия между гражданската и военната сфера и чрез използване на вече съществуващи политики и инструменти. В нея се поставя ударение върху добавената стойност за Съюза, която ще позволи на държавите — членки на ЕС, да реагират по-бързо и по-ефективно в контекста на общата политика за сигурност и отбрана, както и на националните и многонационалните дейности.
3. Председателят Урсула фон дер Лайен подчерта необходимостта от установяване в ЕС на истински Европейски съюз за отбрана³. Планът за действие, представен от върховния представител и от Комисията, е един от възможните елементи за неговото изграждане. Освен това той допринася за реализирането на амбициозните цели в областта на сигурността и отбраната, договорени от Съвета на 14 ноември 2016 г.⁴, след представянето през юни 2016 г. на Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на ЕС⁵.
4. Практическото осъществяване на Плана за действие е съгласувано в рамките на постоянното структурирано сътрудничество, включително на равнище проекти, както и с конкретните мерки, договорени от държавите — членки на ЕС, на 25 юни 2018 г.⁶. Като „водеща инициатива“ в сътрудничеството между ЕС и НАТО, ефективните взаимодействия в областта на военната мобилност между персонала на ЕС и НАТО продължават с конкретни резултати, надграждайки вече постигнатите резултати,

¹ Съвместно съобщение до Европейския парламент и Съвета относно подобряване на военната мобилност в Европейския съюз {JOIN(2017) 41 final}.

² Съвместно съобщение до Европейския парламент и Съвета относно план за действие за военната мобилност {JOIN(2018)05 final}.

³ Например: „Съюз с по-големи амбиции. Моята програма за Европа: политически насоки за следващата Европейска комисия 2019 г.—2024 г., У. фон дер Лайен, 10 септември 2019 г., <https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/43a17056-ebf1-11e9-9c4e-01aa75ed71a1>; програмно изказване от председателя фон дер Лайен на Световния икономически форум, 22 януари 2020 г., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/SPEECH_20_102.

⁴ Заключение на Съвета относно прилагането на Глобалната стратегия на ЕС в областта на сигурността и отбраната, 14 ноември 2016 г., <https://www.consilium.europa.eu/media/22459/eugs-conclusions-st14149en16.pdf>.

⁵ „Обща визия, общи действия: по-силна Европа. Глобална стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз, юни 2016 г., http://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf.

⁶ Заключение на Съвета относно сигурността и отбраната в рамките на Глобалната стратегия на ЕС, 25 юни 2018 г., точка 18, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10246-2018-INIT/bg/pdf>.

особено по отношение на съгласуваността между съответните набори от военни изисквания, които са в основата на свършената работа от двете организации в тази насока. Сътрудничеството продължава в рамките на изпълнението на Съвместните декларации от Варшава и Брюксел⁷, свързания с тях общ набор от предложения⁸ и установения структуриран диалог за военната мобилност на равнище служители. Структурираният диалог относно военната мобилност е разгледан по-подробно в последния, 5-ти доклад за напредъка относно сътрудничеството между ЕС и НАТО⁹.

5. Беше постигнат добър напредък в изпълнението на Плана за действие посредством тясното и продължително сътрудничество между службите на Комисията, Европейската служба за външна дейност, включително Военния секретариат на ЕС, и Европейската агенция по отбрана, както и благодарение на безрезервната ангажираност на държавите — членки на ЕС, участващи на всички нива на управление, при зачитане на техния национален суверенитет и ред на вземане на решения.
6. В Плана за действие се предвижда върховният представител и Комисията да представят периодични доклади за напредъка¹⁰. Първият съвместен доклад за напредъка в изпълнението на Плана за действие за военната мобилност (наричан по-нататък „Докладът“) беше представен на 3 юни 2019 г.¹¹ Заключениета му са, че е постигнат значителен и осезаем напредък във всички области и че до края на лятото на 2020 г. ще бъде представен нов доклад за напредъка. Съветът приветства Доклада и факта, че е постигнат добър напредък и осезаеми резултати в ключови области¹².
7. Този втори доклад е представен в допълнение на втория годишен доклад за военната мобилност на Европейската агенция по отбрана¹³, който беше приветстван от Управителния съвет на Агенцията на 25 май 2020 г.

II. ВОЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ВОЕННА МОБИЛНОСТ В ЕС И ИЗВЪН НЕГО

⁷ Съвместна декларация на председателя на Европейския съвет, председателя на Европейската комисия и генералния секретар на Организацията на Северноатлантическия договор, 8 юли 2016 г.

<https://www.consilium.europa.eu/media/21481/nato-eu-declaration-8-july-en-final.pdf>; съвместна декларация относно сътрудничеството между ЕС и НАТО на председателя на Европейския съвет, председателя на Европейската комисия и генералния секретар на Организацията на Северноатлантическия договор, 10 юли 2018 г., https://www.consilium.europa.eu/media/36096/nato_eu_final_eng.pdf.

⁸ Заключение на Съвета относно прилагането на Съвместната декларация на председателите на Европейския съвет и Европейската комисия и на генералния секретар на Организацията на Северноатлантическия договор, 6 декември 2016 г., <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15283-2016-INIT/bg/pdf>; заключения на Съвета относно прилагането на Съвместната декларация на председателите на Европейския съвет и Европейската комисия и на генералния секретар на Организацията на Северноатлантическия договор, 5 декември 2017 г., <https://www.consilium.europa.eu/media/31947/st14802en17.pdf>.

⁹ Пети доклад за напредъка в прилагането на общия пакет от предложения, одобрен от министрите от ЕС и НАТО на 6 декември 2016 г. и на 5 декември 2017 г., 16 юни 2020 г., <https://www.consilium.europa.eu/media/44451/200616-progress-report-nr5-eu-nato-eng.pdf>.

¹⁰ Съвместно съобщение до Европейския парламент и Съвета относно план за действие за военната мобилност, 28 март 2018 г. {JOIN(2018)05 final}, стр. 10.

¹¹ Съвместно съобщение до Европейския парламент и Съвета относно изпълнението на плана за действие за военната мобилност, (JOIN(2019)11 final).

¹² Заключение на Съвета относно сигурността и отбраната в рамките на Глобалната стратегия на ЕС, 17 юни 2019 г., точка 52, <https://www.consilium.europa.eu/media/39786/st10048-en19.pdf>.

¹³ Приложение към Документ SB 2020/023, 25 май 2020 г.

А. Актуализиране на военните изисквания

8. На 8 май 2019 г. Комитетът по политика и сигурност прикани Европейската служба за външна дейност/Военния секретариат на ЕС да представят актуализация на параметрите за транспортната инфраструктура и географските данни във връзка с военните изисквания за военна мобилност в ЕС и извън него¹⁴ (наричани по-нататък „военни изисквания“). На 15 юли 2019 г. Съветът одобри актуализираните военни изисквания, изготвени от Военния секретариат на ЕС в тясно сътрудничество със службите на Комисията, Европейската агенция по отбрана и държавите — членки на ЕС. Актуализирането на географските данни даде възможност на държавите — членки на ЕС, да преразгледат и коригират информацията, свързана с определени части на военнотранспортната мрежа (например липсващи връзки и трансгранични елементи), както и да разгледат по-подробно техническите изисквания, придържайки се към подхода с участие на всички нива на управление, включително съответните компетентни национални органи, а не само министерствата на отбраната. Информацията за цялостната работа и резултатите беше предоставена на служителите в сътрудничество с НАТО, когато това беше необходимо¹⁵.
9. Актуализираните военни изисквания предоставиха стабилна основа за следващите стъпки в изпълнението на Плана за действие в областта на инфраструктурата, особено относно актуализацията на анализа на несъответствията и изискванията при двойна употреба, приложими за финансирането на транспортната инфраструктура с двойна употреба от Механизма за свързване на Европа 2021 г.—2027 г. (вж. точки 14—20 по-долу).

III. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

10. Като се има предвид, че военните сили зависят от гражданската транспортна инфраструктура за своите придвижвания, повишаването на взаимодействията между трансевропейската мрежа и военните нужди е основен стълб на Плана за действие.

А. Финансиране на транспортната инфраструктура с двойна употреба

11. До пролетта на 2019 г. съзаконодателите постигнаха общо разбиране и одобриха предложения текст на Регламента относно Механизма за свързване на Европа 2021 г.—2027 г., който включваше необходимите разпоредби за финансиране на проекти за транспортна инфраструктура с двойна употреба (надграждане на съществуваща и изграждане на нова инфраструктура)¹⁶. Разпределението на финансовите средства за Механизма за свързване на Европа 2021 г.—2027 г. ще завърши в рамките на преговорите за многогодишната финансова рамка за периода 2021 г.—2027 г.
12. На 21 юли 2020 г. Европейският съвет постигна споразумение относно новия дългосрочен бюджет на ЕС. В него се предвиждат 1,5 милиарда евро

¹⁴ Военни изисквания за военна мобилност в ЕС и извън него (ST 14770/18), 28 ноември 2018 г.

¹⁵ Военни изисквания за военна мобилност в ЕС и извън него, актуализация (ST 10921/19), 4 юли 2019 г., одобрени от Съвета на 15 юли и консолидирани в останалата част на 19 юли (ST 11373/19).

¹⁶ Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за свързване на Европа и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1316/2013 и Регламент (ЕС) № 283/2014 — Доклад за напредъка, Съвет на Европейския съюз, 2018/0228(COD), 13 март 2019 г.
<https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf>.

(1,69 милиарда евро по текущи цени) за военната мобилност в рамките на Механизма за свързване на Европа 2021 г.—2027 г.¹⁷. Към септември 2020 г. споразумението очаква одобрението на Европейския парламент.

Актуализиране на военните изисквания

13. Първоначалният анализ на несъответствията между военните изисквания и изискванията на трансевропейската транспортна мрежа установи несъответствия между гражданските и военните набори от инфраструктурни изисквания, както и липсващи връзки във военнотранспортната мрежа¹⁸. Заключениета от първоначалния анализ на несъответствията доведе до решението за актуализация на военните изисквания. Документът с актуализираните военни изисквания, одобрен от Съвета на 15 юли 2019 г.¹⁹, съдържа изменения на общите изисквания за инфраструктурата и на стратегическите географски данни (вж. точки 8—9 по-горе).

Актуализиран анализ на несъответствията

14. След актуализацията на военните изисквания и във връзка с оттеглянето от ЕС на Обединеното кралство на 31 януари 2020 г. службите на Комисията и ЕСВД представиха на Съвета актуализиран анализ на несъответствията между военните изисквания и изискванията за трансевропейската транспортна мрежа на 17 юли 2020 г.²⁰.
15. Заключението в актуализирания анализ на несъответствията е, че актуализацията на военните изисквания е довела до положителни последици за военната мобилност в ЕС и извън него. На първо място, понастоящем има по-малко несъответствия между гражданските и военните набори от изисквания за техническа инфраструктура, а когато са останали несъответствия, в някои случаи те са по-малки. Вследствие на това са необходими по-малко смекчаващи мерки за военните придвижвания. На второ място, общата дължина и броят на възлите на военнотранспортната мрежа са се увеличили. Някои от тези разширения на военнотранспортната мрежа помогнаха за намаляване на броя на липсващите трансгранични връзки. Въпреки че препокриването между военнотранспортната мрежа и трансевропейската транспортна мрежа намалява незначително — от 94 % на 93 %, то остава много високо.
16. Освен това понастоящем по-голям брой транспортни инфраструктурни проекти биха били допустими за финансиране при бъдещи покани за представяне на предложения за военната мобилност в рамките на Механизма за свързване на Европа поради разрастването на общата военнотранспортна мрежа.

Изисквания при двойна употреба

17. Текстът на Регламента относно Механизма за свързване на Европа 2021 г.—2027 г., одобрен от законодателите, предвижда Комисията да приеме регламент за

¹⁷ Извънредно заседание на Европейския съвет (17—21 юли 2020 г.) — заключения, 21 юли 2020 г., стр. 53, <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>.

¹⁸ Съвместен работен документ на службите на Комисията, Военни изисквания и трансевропейската транспортна мрежа: анализ на несъответствията, 3 май 2019 г., {SWD(2019) 175 final}.

¹⁹ Военни изисквания за военна мобилност в ЕС и извън него, актуализация (ST 10921/19), 4 юли 2019 г., одобрени от Съвета на 15 юли и консолидирани в останалата част на 19 юли (ST 11373/19).

²⁰ Съвместен работен документ на службите на Комисията относно актуализирания анализ на несъответствията между военните изисквания и изискванията за трансевропейската транспортна мрежа, 17 юли 2020 г., {SWD(2020) 144 final}.

изпълнение, в който ще се определят изискванията за инфраструктурата, приложими за действия в областта на инфраструктурата с двойна употреба. Въпреки че Регламентът относно Механизма за свързване на Европа 2021 г.—2027 г. все още не е приет, службите на Комисията започнаха процеса по разработване на Регламента за изпълнение относно изискванията при двойна употреба, за да могат да започнат финансирането на проекти възможно най-бързо от 2021 г. нататък.

18. От средата на април до края на лятото на 2019 г. службите на Комисията се консултираха със съответните асоциации на всички видове транспорт, за да определят горните граници на изискванията към инфраструктурата, които биха били полезни за граждански цели. След като получиха становищата на транспортните асоциации, службите на Комисията, в тясно сътрудничество с Европейската служба за външна дейност, включително с Военния секретариат на ЕС, и след консултация с Европейската агенция по въздушна безопасност, Европейската агенция по отбрана, както и с Изпълнителната агенция за иновации и мрежи, изготвиха първия проект на изискванията при двойна употреба. Той се основава на препокриването между инфраструктурните параметри, посочени във военните изисквания, и данните на транспортните асоциации.
19. Проектът на изискванията при двойна употреба беше доусъвършенстван в продължение на три срещи, на които присъстваха членове на Комитета на трансевропейската транспортна мрежа и експерти от министерствата на отбраната на държавите — членки на ЕС, които се състояха между септември 2019 г. и януари 2020 г. На окончателната среща бе изработен проект, който бе приет неофициално от държавите — членки на ЕС. На 17 юли 2020 г. службите на Комисията изпратиха проект на регламент за изпълнение на държавите — членки на ЕС, за коментари, за да ускорят неговото приемане веднага след влизането в сила на Механизма за свързване на Европа 2021 г.—2027 г.
20. Изискванията при двойна употреба ще станат отправната точка на бъдещото инфраструктурно планиране на държавите — членки на ЕС, които желаят да се възползват от взаимодействията между гражданската и военната мобилност.

Поредица от проекти с двойна употреба

21. Службите на Комисията приканиха държавите — членки на ЕС, да определят своите приоритетни проекти с двойна употреба и да ги представят през първото полугодие на 2020 г., така че службите на Комисията да могат, в тясно сътрудничество с Европейската служба за външна дейност, включително с Военния секретариат на ЕС, да изготвят поредица от проекти, съответстващи на нуждите на европейско равнище по отношение на двойната употреба.
22. Въпреки набраната силно положителна инерция през 2019 г., включително неформалното завършване на изискванията при двойна употреба през януари 2020 г., процесът на подготовка на поредицата от проекти през 2020 г. се забави след избухването на COVID-19. Независимо от това работата продължава, за да се гарантира, че службите на Комисията ще приключат поредицата от проекти до края на 2020 г. в съответствие с плана. Досега са проведени няколко срещи и първите тенденции показват висок интерес от страна на държавите — членки на ЕС.
23. Както вече беше споменато, Европейският съвет постигна съгласие по бюджет за финансиране на транспортна инфраструктура с двойна употреба в размер на

1,69 милиарда евро²¹. С оглед на големия интерес и готовност за инвестиране от страна на държавите членки бюджетът ще помогне за стимулиране на икономиката, като по този начин ще допринесе и за възстановяването от кризата с COVID-19, особено ако финансирането на проектите бъде заложено предварително.

В. Преразглеждане на Регламента относно трансевропейската транспортна мрежа²²

24. Службите на Комисията работят по приключване на процеса на преразглеждане на Регламента относно трансевропейската транспортна мрежа до ноември 2020 г. Както е посочено в Плана за действие²³, те ще направят оценка на необходимостта от включване в преразгледания регламент на някои изисквания при двойна употреба, както и от прибавяне на определени части от военнотранспортната мрежа към трансевропейската транспортна мрежа в случаите, когато могат да се наблюдават значителни граждански потоци.

С. Информационната система TENtec

25. След като Съветът одобри първоначалния вариант на военните изисквания през ноември 2018 г., службите на Комисията насложиха данните за военнотранспортната мрежа върху програмата за преглед на интерактивната карта на системата TENtec²⁴, което позволи удобното визуализиране на военнотранспортната мрежа на ЕС. След като военните изисквания бяха актуализирани през юли 2019 г., службите на Комисията актуализираха и програмата за преглед на интерактивната карта. Службите на Комисията актуализираха още веднъж програмата за преглед, след като Обединеното кралство напусна ЕС през януари 2020 г. Службите на Комисията продължават да търсят начини за подобряването ѝ.
26. Програмата за преглед на системата TENtec получи положителна обратна информация и остава основното средство на персонала на институциите на ЕС и на представителите на държавите — членки на ЕС, за достъп и анализ на военнотранспортната мрежа на ЕС.
27. Накрая, във връзка с потенциалното свързване на военните и гражданските бази данни, както е предвидено в Плана за действие, консултациите със съответните страни се очаква да започнат през второто полугодие на 2020 г.

IV. ПРЕВОЗ НА ОПАСНИ ТОВАРИ

28. Ако бъде реализирано по-нататъшно хармонизиране в областта на транспорта на опасни товари на равнището на ЕС, това ще донесе ползи за военната област. През 2019 г. Европейската агенция по отбрана представи резултатите от свое проучване

²¹ Вж. бележка под линия 17 по-горе.

²² Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС, *ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1*.

²³ Съвместно съобщение до Европейския парламент и Съвета относно план за действие за военната мобилност, {JOIN(2018)05 final}, стр. 5.

²⁴ Достъп до интерактивната програма за преглед се предоставя на принципа „необходимост да се знае“ при контакт на move-tentec@ec.europa.eu.

относно съществуващите правила и разпоредби, приложими за транспорта на опасни товари във военния сектор, в рамките на което беше направен преглед на националните законодателни рамки и беше поставен акцент върху пречките и ограниченията за придвижването на опасни товари. Докато се изготвят съответните заключения на национално равнище, бе решено да се разгледат констатациите от проучването в сферата на програмата на Европейската агенция по отбрана относно „Оптимизиране на процедурите за разрешаване на трансграничното придвижване в Европа“.

29. Службите на Комисията и Европейската агенция по отбрана създадоха платформа за обмен на знания между граждански и военни експерти относно транспорта на опасни товари. Този обмен се осъществи чрез участие в срещи на съответните общности и чрез контакти между съответните служители. Експертите продължават тясното си сътрудничество, особено по отношение на техническите договорености относно наземния и въздушния превоз, които се обсъждат понастоящем в контекста на програмата за разрешаване на трансграничното придвижване. Освен това през февруари 2020 г. беше организиран специализиран семинар относно превоза на опасни товари за насърчаване на общото разбиране сред всички участващи членове в програмата относно „Оптимизиране на процедурите за разрешаване на трансграничното придвижване в Европа“.
30. Службите на Комисията продължиха да подкрепят Европейската служба за външна дейност (и по-специално Военния секретариат на ЕС) и Европейската агенция по отбрана в създаването на последователни доброволни практики на равнището на държавите членки въз основа на гражданските правила, които са приложими за транспорта на опасни товари. В тази връзка в рамките на структурирания диалог между ЕС и НАТО за военната мобилност институциите и органите на ЕС продължиха да оценяват възможността за позоваване на Споразумението за стандартизация на НАТО AMovP6 като отправен набор от правила за превоза на опасни товари за военни цели с оглед извличане на ползи от неговото разсекретяване през 2019 г.
31. Извършената работа от Европейската агенция по отбрана в рамките на Техническата договореност относно разрешаването на трансграничното придвижване (CBMP TA) по земя ясно показва, че засиленото сътрудничество и взаимното доверие между държавите — членки на ЕС, във военния сектор биха били от полза за усилията за преодоляване на различията в националните подходи. Мярка, комбинираща прилагането на граждански правила като стандартен подход, и когато е необходимо, допълнена с разпоредбите на Споразумението за стандартизация на НАТО AMovP6, принципно следва да е достатъчна, за да позволи бърз и безпрепятствен международен превоз на опасни товари за военни цели в рамките на ЕС.
32. В контекста на оценката на осъществимостта и необходимостта от допълнителни действия на равнището на ЕС службите на Комисията анализираха няколко варианта с цел да определят референтна рамка на правилата, които ще се прилагат за превоза на опасни товари за военни цели. Правното основание за допълнителни действия продължава да се определя в тясна консултация между службите на Комисията и Европейската служба за външна дейност, както и със съдействието на Европейската агенция по отбрана.

V. МИТНИЦИ И ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ

A. Митници

33. Конкретните действия, определени в Плана за действие с оглед оптимизиране и опростяване на митническите формалности за трансгранични военни придвижвания и гарантиране на взаимодействия с НАТО, включват по-конкретно изменения на два регламента на Комисията²⁵, свързани с митническото законодателство на Съюза.
34. На 3 април 2020 г. Комисията прие изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446, което влезе в сила на 16 юли 2020 г.²⁶. В него се определя понятието „стоки, които се придвижват или използват в контекста на военни дейности“ и се определя формуляр 302 на ЕС като митнически документ, който следва да бъде използван от държавите — членки на ЕС, включително в контекста на военните дейности, свързани с общата политика за сигурност и отбрана на Съюза. Изменението дава възможност за използването на формуляр 302 на ЕС, заедно със съществуващия формуляр 302 на НАТО, като митническа декларация при различни трансгранични придвижвания.
35. Образецът на формуляр 302 на ЕС е разработен заедно с държавите — членки на ЕС, в рамките на програмата за митниците на Европейската агенция по отбрана. След съгласуването му от нейния управителен съвет през август 2019 г. Агенцията предостави образца на формуляр 302 на ЕС на Комисията през септември 2019 г. с оглед неговото включване в прегледа на митническото законодателство на Съюза.
36. Успоредно с работата по делегирания регламент на 29 юни 2020 г. Комисията прие изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447, което влезе в сила на 20 юли 2020 г.²⁷ и включва по-конкретно процедурни правила за използването на формуляр 302 на ЕС и на формуляр 302 на НАТО.
37. Горепосочените изменения, които се очаква да бъдат приложени ефективно след лятото на 2020 г., ще допринесат съществено за постигане на целите, заложили в Плана за действие, по отношение на опростяването и оптимизирането на свързаните с тях митнически процеси в целия ЕС и на гарантирането на еднакво третиране на трансграничните военни придвижвания във всички държави — членки на ЕС. Наред с това, с цел да се гарантира еднакво третиране, службите на Комисията са в процес на изготвяне на специални насоки за военните потребители и митниците относно използването на формуляр 302 на ЕС. За целта те ще доразвият насоките, разработени от Европейската агенция по отбрана, и ще се консултират също така с Европейската служба за външна дейност. Първата версия на тези насоки се очаква да бъде на разположение до края на 2020 г.
38. Формуляр 302 на ЕС беше разработен при пълна прозрачност и в диалог с НАТО. Пълното съгласуване на образците на формуляр 302 на ЕС и на формуляр 302 на НАТО ще изисква адаптация от страна на НАТО. За да се опрости митническият процес,

²⁵ Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията от 28 юли 2015 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническия кодекс на Съюза, *ОВ L 343*, 29.12.2015 г., *стр.* 1; Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията от 24 ноември 2015 г. за определяне на подробни правила за прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза, *ОВ L 343*, 29.12.2015 г., *стр.* 558.

²⁶ Делегиран регламент (ЕС) 2020/877 на Комисията от 3.4.2020 г. за изменение и поправка на Делегиран регламент 2015/2446 на Комисията за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 и за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2016/341 за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 чрез преходни правила за някои разпоредби от Митническия кодекс на Съюза, *ОВ L 203*, 26.6.2020 г., *стр.* 1.

²⁷ Регламент за изпълнение (ЕС) 893/2020 на Комисията 29.6.2020 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 за определяне на подробни правила за прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза, *ОВ L 206*, 30.6.2020 г., *стр.* 8.

предпочитаният краен вариант за военните потребители остава ЕС и НАТО да използват идентични образци 302, като и двете институции запазят своите отделни правни основания.

39. Що се отнася до възможното използване на формуляр 302 на ЕС в цифров формат, Европейската агенция по отбрана е разработила, заедно с участващите държави членки, програмна договореност. Първата стъпка е оценка на необходимостта от цифровизация на формуляр 302 и на потенциалните рискове и ползи от подобно действие. В зависимост от резултата от оценката се очаква проучване на техническите спецификации на подходящата военномитническа система, с които да се определи рамката на бъдещите стъпки в цифровизацията. Очаква се програмната договореност да бъде подписана до края на 2020 г.

В. Данък върху добавената стойност

40. Друг важен резултат, постигнат след доклада от миналата година, е приемането на Директива (ЕС) 2019/2235 на Съвета²⁸ на 16 декември 2019 г. Директивата гарантира еднакво третиране на дейностите по отбрана в рамките на НАТО и на ЕС от фискална гледна точка, като освобождава доставките за въоръжените сили от данък добавена стойност и акцизи, когато тези сили са разгърнати извън изпращащата държава членка и участват в отбранителни дейности в рамките на общата политика за сигурност и отбрана. Такова освобождаване вече се прилага по отношение на въоръжените сили, участващи в отбранителни дейности на НАТО извън съответната държава. Чрез уеднаквяване на непрякото данъчно облагане на двете отбранителни дейности с изменението се признава нарастващото значение на общата политика за сигурност и отбрана и военната мобилност.
41. Държавите — членки на ЕС, трябва да приемат законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които са необходими, за да се съобразят с тази директива, така че мерките да могат да се прилагат от 1 юли 2022 г.

VI. РАЗРЕШАВАНЕ НА ТРАНСГРАНИЧНОТО ПРИДВИЖВАНЕ

42. Дейностите в тази област бяха доразработени от Европейската агенция по отбрана в рамките на програмата за „Оптимизиране на процедурите за разрешаване на трансграничното придвижване в Европа“, към която се присъединиха 25 участващи държави членки, както и Норвегия, под административната организация на Европейската агенция по отбрана. Целта на програмата за „Оптимизиране на процедурите за разрешаване на трансграничното придвижване в Европа“ е да служи като рамкова програма за разработването на две технически договорености — една за наземната и друга за въздушната област. Програмата се развива много добре благодарение на активното участие на всички съответни заинтересовани страни в различни ad hoc работни групи, подпомагани от службите на Комисията и от Европейската служба за външна дейност, включително от Военния секретариат на ЕС. Допринасящите държави членки вече са разработили първия проект на двете технически договорености, които ще бъдат доразвити от експерти от всички

²⁸ Директива (ЕС) 2019/2235 на Съвета от 16 декември 2019 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност и Директива 2008/118/ЕО относно общия режим на облагане с акциз по отношение на отбранителните дейности в рамките на Съюза, ST/14126/2019/INIT, *ОВ* L 336, 30.12.2019 г., *стр.* 10.

допринасящи държави членки с оглед премахване на съществуващите ограничения в националното законодателство. Поддържането на силен ангажимент от страна на държавите — членки на ЕС, към целта на програмата е основополагащо за създаването на хармонизиран процес на одобряване на придвижването в рамките на Европа.

43. Програмата относно „Оптимизиране на процедурите за разрешаване на трансграничното придвижване в Европа“ се основава също така на вече съществуващи проекти и дейности на ЕАО. Един от тези проекти е техническата договореност относно европейското трансгранично и транзитно наземно придвижване в контекста на проекта на Европейската агенция по отбрана за мултимодален транспортен център на ЕС, към който са се присъединили 17 държави — членки на ЕС. Втори пример е включването на извлечените поуки в контекста на техническата договореност за дипломатическите разрешения, разработена през 2012 г. и подписана от 20 държави — членки на ЕС. Техническата договореност позволява на участниците да прелитат и/или да приземяват военнотранспортни въздухоплавателни средства на територията на всяка участваща държава.

VII. ДРУГИ ВЪПРОСИ

44. Както е очертано в Плана за действие, няколко трансгранични въпроса, като дезинформация, киберсигурност и защита на критична инфраструктура, са счетени за важни за военната мобилност. Тези области са част от 22-те действия от съвместната рамка за борба с хибридните заплахи от 2016 г.²⁹ и тяхното прилагане предстои. 4-ият доклад относно изпълнението на съвместната рамка за борба с хибридните заплахи от 2016 г. и съвместното съобщение от 2018 г. относно повишаването на устойчивостта и укрепването на способностите за преодоляване на хибридните заплахи бяха публикувани на 24 юли 2020 г.³⁰.

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДСТОЯЩИ СЪПКИ

45. След първия доклад за напредъка изпълнението на Плана за действие продължава с конкретни и осезаеми резултати, а именно актуализацията на военните изисквания, актуализацията на анализа на несъответствията, споразумението за изискванията при двойна употреба, както и приемането на формуляр 302 на ЕС и на директивата, гарантираща еднакво третиране на дейностите по отбрана в рамките на НАТО и на ЕС от фискална гледна точка.
46. Освен това службите на Комисията, Европейската служба за външна дейност и Европейската агенция по отбрана ще продължат да изпълняват Плана за действие и да оценяват неговия напредък. Това ще бъде извършвано координирано на равнището на ЕС в тясно сътрудничество с държавите — членки на ЕС, и при пълно зачитане на техния национален суверенитет и процеса на вземане на решения, както и в

²⁹ Съвместно съобщение до Европейския парламент и Съвета „Съвместна рамка за борба с хибридните заплахи — ответни действия на Европейския съюз“, {JOIN/2016/018 final}.

³⁰ Съвместен работен документ на службите на Комисията: Доклад относно изпълнението на Съвместната рамка от 2016 г. за борба с хибридните заплахи и на Съвместното съобщение от 2018 г. относно повишаване на устойчивостта и укрепване на способностите за борба с хибридните заплахи, 24 юли 2020 г. {SWD(2020) 153 final}.

сътрудничество между службите на Комисията, Европейската служба за външна дейност и Европейската агенция по отбрана. Освен това дейностите под ръководството на държавите — членки на ЕС, особено в рамките на постоянното структурирано сътрудничество и свързаните с него проекти, както и изпълнението на националните ангажименти от 2018 г. допринасят пряко за подобряване на военната мобилност. Установеният структуриран диалог между ЕС и НАТО на равнище служители допълнително укрепва сътрудничеството в тази област. Комисията и върховният представител приветстват този подход и са готови да продължат да работят по приобщаващ и ефективен начин.

47. Следващият доклад за напредъка ще бъде представен от върховния представител и Комисията до края на лятото на 2021 г.